

Pozyskiwanie mleka od matki z podejrzeniem zakażenia Sars-Cov-2 lub chorej na COVID-19 hospitalizowanej w izolacji od dziecka

Oddziały położnicze i neonatologiczne różnią się od siebie, dlatego w praktyce każda placówka będzie organizowała swój własny wariant ochrony przed zakażeniem, biorąc pod uwagę zasoby sprzętowe i kadrowe.

Proces pozyskiwania mleka dla dziecka chorej matki będzie podlegał ograniczeniom związanym z aktualnym, ale zmieniającym się w czasie: stanem matki, stanem dziecka, miejscem pobytu matki, miejscem pobytu dziecka.

Wymogi dotyczące sprzętu, które Szpital powinien zapewnić:

1. Laktator spełniający warunki wyrobu medycznego (zalecana możliwość stosowania końcówek jednorazowych), który będzie na sali izolacyjnej pacjentki do jej własnego użytku w czasie pobytu w szpitalu.
2. Ścisłe procedury bezpieczeństwa epidemiologicznego sprzętu przed przekazaniem pacjentce, w czasie użytkowania oraz po jego zakończeniu.
3. Jeśli szpital nie posiada laktatora opisanego w pkt. 1, a może zapewnić warunki do dezynfekcji termicznej opisane w pkt. 6, pacjentka może posiadać swój laktator przyniesiony z domu wraz z pojemnikiem z pokrywką do przechowywania elementów laktatora (opcja).
4. Rekomenduje się końcówki osobiste jednorazowe, sterylne.
5. Jeśli szpital może zapewnić pacjentce warunki do dezynfekcji termicznej na sali izolacyjnej (opisane w pkt. 6) można stosować końcówki (opcja):
 - wielorazowe, wysterylizowane przed przekazaniem matce,
 - okresowe (jedno-, dwu- trzydniowe) podlegające dezynfekcji termicznej,
 - od własnego laktatora.
6. Warunki do dezynfekcji termicznej na sali izolacyjnej matki:
 - kuchenka mikrofalowa i torebki do dezynfekcji, lub
 - czajnik i pojemnik plastikowy z pokrywką, oraz
 - taca/pojemnik do przekazania butelek mleka (zgodnie z procedurą)
7. Do zbierania mleka rekomenduje się butelki jednorazowe, sterylne.
8. Do podawania mleka dziecku rekomenduje się akcesoria sterylne.
9. Do dezynfekcji chemicznej sprzętu należy używać środków o działaniu bakteriobójczym, grzybobójczym i wirusobójczym, najlepiej chusteczek do szybkiej dezynfekcji wyrobów medycznych.
10. Rekomendowana jest asysta personelu podczas pierwszego odciągania i wykonywania procedur.
11. Pacjentka musi zostać zapoznana z procedurą szpitalną postępowania ze sprzętem.

Zabezpieczenie personelu

Personel asystujący pacjentce w czasie odciągania, odbierający mleko i wykonujący inne czynności przy pacjentce musi stosować zestaw ochrony osobistej (PPE) zgodnie z procedurami obowiązującymi w danej placówce.

Przed odciąganiem (matka)

1. Nałóż czystą maseczkę ochronną na czas obsługi laktatora i ściągania pokarmu.
2. Wytrzyj blat stolika, moduł laktatora, wyłącznik zasilania, przewód zasilający chusteczką/czystą ściereczką z płynem dezynfekującym.
3. Umyj dokładnie ręce przez 20-30 sek. używając wody i mydła.
4. Umyj piersi wodą z delikatnym mydłem, osusz ręcznikiem papierowym.
5. Umyj ponownie ręce przez 20-30 sek. używając wody i mydła, osusz ręcznikiem papierowym i zdezynfekuj płynem na bazie alkoholu.
6. Wyjmij sterylne, jednorazowe końcówki z opakowania, dołącz sterylne butelki i połącz z modułem laktatora. Jeśli używasz innych końcówek (opcja) powinny zostać zdezynfekowane przed ściąganiem. Wyjmij je z pojemnika/torebki do dezynfekcji, złoż elementy laktatora i połącz z modułem.
7. Nakrętki od butelek połóż na blacie stolika lub w pojemniku, w zasięgu ręki.

Odciąganie mleka (matka)

1. Odciągaj średnio 15 minut z obu piersi, gdy masz laktator z dwiema końcówkami lub 15 minut jedna, 15 minut druga pierś, gdy masz laktator z jedną końcówką. Szczegółowe informacje na temat odciągania przekaże ci personel asystujący przy pierwszym odciąganiu.
2. Jeśli odciągasz siarę do sterylnej strzykawki, bezdotykowo przelej ją do sterylnej butelki do zbierania mleka.

Przekazanie mleka dla dziecka (matka)

1. Butelki do zbierania mleka zamknij mocno nakrętkami.
2. Naklej nieścieralną etykietę z Twoim imieniem i nazwiskiem, jeśli szpital takimi dysponuje.
3. Butelki z mlekiem możesz postawić:
 - na tackę (podlegającą utylizacji),
 - na "nerkę" (podlegającą sterylizacji)
 - w pojemniku (podlegającym sterylizacji),
 - w ustalonym miejscu zgodnie z procedurą szpitala dotyczącą przekazywania rzeczy.
4. Zawiadom w ustalony z personelem sposób, że mleko jest gotowe do odbioru.
5. Personel odbierze mleko przy okazji wykonywania innych czynności na Twojej sali.
6. Możesz je przechowywać do 6 h w temperaturze pokojowej.

Po odciągnięciu i przekazaniu mleka (matka)

1. Końcówki jednorazowe wyrzuć do pojemnika na odpady do utylizacji (czerwony worek). Nie dotyczą Cię pkt. 2-7.
2. Końcówki od własnego laktatora, okresowe (jednodniowe i in.), wielorazowe szpitalne zaleca się umyć bezpośrednio po użyciu i dezynfekować bezpośrednio przed kolejnym użyciem - według zaleceń producenta. (opcja)
3. **Mycie:** Elementy, które miały kontakt z piersią/mlekiem umieść w pojemniku, następnie umyj ręcznie w ciepłej wodzie z płynem do mycia naczyń/akcesoriów. Unikaj kontaktu elementów laktatora z umywalką/meblami.
4. Osusz elementy na ręczniku papierowym lub w pojemniku. Zamknij pojemnik.
5. **Dezynfekcja:** Przed kolejnym użyciem wykonaj dezynfekcję termiczną elementów laktatora (wg procedur szpitala i wytycznych producenta): 5-10 min. w wodzie o temp. 90-100°C w Twoim pojemniku, lub w specjalnej torebce do dezynfekcji termicznej w kuchence mikrofalowej.

6. Nie dezynfekuj tych elementów środkami chemicznymi. Przechowuj elementy laktatora w czystym, dużym, zamykanym pojemniku lub torebce używanej do dezynfekcji - podpisanymi Twoim imieniem i nazwiskiem.
7. W czasie odciągania i wszystkich czynności z elementami laktatora do momentu zamknięcia pojemników rekomenduje się noszenie maseczki.

Odbiór mleka od matki (personel)

OPCJA Z ZAANGAŻOWANIEM DWÓCH OSÓB

Osoba 1 (strefa skażona i przejściowa)

1. Podczas wykonywania innych czynności na sali matki w PPE (strefa skażona) odbierz butelki z mlekiem z ustalonego z matką miejsca do przekazywania rzeczy (stolik, parapet, półka)
2. W śluzie lub innym wydzielonym miejscu (strefa przejściowa) zgodnie z procedurą szpitala, będąc nadal w PPE zdezynfekuj butelki z mlekiem chusteczką/ściereczką z płynem dezynfekcyjnym.

Osoba 2 (strefa przejściowa, strefa czysta)

1. Umyj, zdezynfekuj ręce, załóż rękawiczki i wejdź do śluzi lub innego wydzielonego miejsca (strefa przejściowa).
2. Odbierz butelki z mlekiem z rąk osoby 1, metodą bez dotykania tej osoby, następnie wynieś w strefę czystą.
3. W strefie czystej zdezynfekuj butelki z mlekiem, oznakuj je imieniem, nazwiskiem matki, datą i godziną odciągnięcia/odbioru mleka. Jeśli matka nakleiła nieścieralną naklejkę z imieniem i nazwiskiem, dopisz tylko datę i godzinę.
4. Teraz włóż butelki z mlekiem do czystego pojemnika transportowego (pudełko styropianowe, plastikowe lub torebka zamykana).
5. Pojemnik transportowy przenieś do miejsca, gdzie jest przygotowywane mleko dla dzieci.
6. Postaw w ustalonym miejscu np. na blacie, w lodówce.
7. Zdejmij rękawiczki, zdezynfekuj ręce.

Osoba z personelu, która przygotowuje mleko

1. Zdezynfekuj ręce i nałóż rękawiczki.
2. Otwórz pojemniki i przelej mleko do butelek dziecka.
3. Podaj świeże mleko dziecku używając czystego sprzętu do karmienia lub ewentualnie schowaj na później w opisanym datą i godziną, zamkniętym, zdezynfekowanym pojemniku (24h lodówka). Przechowywanego mleka używaj tylko, jeśli zabraknie świeżego.
4. Mleko, które nie zostało odciągnięte, przekazane i przelane według powyższych zasad nie nadaje się do podania dziecku.

OPCJA Z ZAANGAŻOWANIEM JEDNEJ OSOBY Z PERSONELU

Odbiór mleka odbywa się w strefie skażonej skąd pracownik zabiera drugorzędowe opakowanie (C) z mlekiem (zamknięte szczelnie pudełko) do śluzi skażonej.

1. W śluzie skażonej zanim zdejmiesz kombinezon otwórz pudełko i bez dotykania rękoma woreczka z butelkami (opakowanie zbiorcze - B) i przenieś całą zawartość pudełka (np. przechylając je)

- pocho­dzą­ce­go ze strefy ska­żo­nej (drugorzę­do­we opa­ko­wa­nie C) do przy­go­to­wa­ne­go wcze­ś­niej czyste­go drugorzę­do­we­go opa­ko­wa­nia (CC) (pu­deł­ko z po­kry­wką).
2. Opa­ko­wa­nie drugorzę­do­we, któ­re zo­sta­ło przy­nie­sio­ne ze strefy ska­żo­nej na­le­ży wyrzu­ci­ć się do ko­sza z czerwo­nym wor­kiem w ce­lu uty­li­za­cji.
 3. Po prze­nie­sie­niu za­war­to­ści drugorzę­do­we­go opa­ko­wa­nia (C) do no­we­go czyste­go pu­deł­ka (CC) po­wie­rz­chnię wor­ecz­ka z za­pię­ciem ty­pu zip, (opa­ko­wa­nie zbior­cze B), w któ­rej znaj­du­ją się bu­tel­ki z mle­kiem zde­zyn­fekuj płyn­nym środ­kiem do dez­yn­fek­cji .
 4. Po umy­ciu się i prze­bra­niu w czyste, nie­skon­ta­mi­no­wa­ne rze­czy zamk­nij czyste opa­ko­wa­nie zbior­cze (CC) i prze­nieś je do strefy czyste­j.

Roz­pa­ko­wy­wa­nie i po­daż mle­ka choro­ej na COVID-19 mat­ki prze­zna­czo­ne­go dla zdro­we­go no­wo­ro­dka

Pracow­nik me­dy­cy­ny opie­ku­ją­cy się mat­ką do­star­cza mle­ko w drugorzę­do­wym opa­ko­wa­niu (CC) do mie­js­ca roz­pa­ko­wa­nia mle­ka, któ­re po­win­no być od­da­lo­ne od mie­js­ca prze­cho­wy­wa­nia mle­ka i przy­go­to­wy­wa­nia do po­da­ży (mo­gą to być dwie strefy bła­tu).

Pracow­nik me­dy­cy­ny opie­ku­ją­cy się dzie­ciem po umy­ciu rąk i za­ło­że­niu czyste­j ma­secz­ki chi­rur­gic­znej i rękawiczek zde­zyn­fekuje po­wie­rz­chnię prze­zna­czo­ną do przy­go­to­wy­wa­nia mle­ka.

Po po­sta­wie­niu drugorzę­do­we­go opa­ko­wa­nia (CC) na mie­js­cu do roz­pa­ko­wy­wa­nia mle­ka na­le­ży zde­zyn­fekować wy­jąć z opa­ko­wa­nia zbior­cze­go (B) po­szcze­goł­ne bu­tel­ki z, a wor­ecz­ek ty­pu zip (opa­ko­wa­nie zbior­cze B) wyrzu­ci­ć.

Po­wie­rz­chnię po­szcze­goł­nych bu­te­lek na­le­ży prze­trzeć wiru­so­bój­czym be­za­lko­ho­lo­wym środ­kiem do po­wie­rz­chni­ze­wnę­tr­znych i prze­ło­żyć na czystą i suchą czę­ść bła­tu prze­zna­czo­ną do przy­go­to­wy­wa­nia mle­ka do po­da­ży dzie­cu.

A na­stęp­nie:

1. Otwórz po­jem­ni­ki i prze­lej mle­ko do bu­te­lek dzie­cka.
2. Po­da­j świe­że mle­ko dzie­cu uży­wa­jąc czyste­go sprzę­tu do kar­mie­nia lub ewen­tu­al­nie scho­waj na póź­niej w opi­sa­nym da­tą i go­dzi­ną, zamk­nię­тым, zde­zyn­fekowa­nym po­jem­ni­ku (24h lodów­ka). Prze­cho­wy­wa­ne­go mle­ka uży­waj ty­lko, je­śli za­bra­knie świe­że­go.
3. Mle­ko, któ­re nie zo­sta­ło od­cią­gnię­te, prze­ka­za­ne i prze­la­ne wed­ług po­wyż­szych za­sad nie na­da­je się do po­da­nia dzie­cu.

Rys. Po­głądowe ilus­tra­cje uży­tych po­jem­ni­ków

A - opa­ko­wa­nie wła­ściwe

B - opa­ko­wa­nie zbior­cze

C - opa­ko­wa­nie drugorzę­do­we

CC - czyste opa­ko­wa­nie drugorzę­do­we